Knihař na automatických knihařských linkách (kód: 34-001-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání: Průmyslový knihař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba postupu knihařské práce, potřebných pomůcek a materiálů	3
Ošetřování a údržba knihařských strojů	3
Odběr knih od knihařských linek, kontrola a odběr snesených knižních bloků, kontrola pořadí archů pomocí hřbetních znamének	3
Obsluha automatických linek v knihařské výrobě	3
Obsluha programovatelných zařízení v knihařské výrobě	3
Dílčí opravy defektních polotovarů v knihařské průmyslové výrobě	3
Výpočet spotřeby materiálu, kalkulace ceny výrobku	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2009 do: 18.01.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba postupu knihařské práce, potřebných pomůcek a materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1 na automatické lince - Splnění kritéria: Soulad správnosti technologického postupu podle provedení jednotlivých knihařských operací: způsob snášení složek, nahození obálky, způsob spojení obálky a složek, ořez hotové sešitové vazby na základě: možností strojního vybavení, využití sešitové měkké vazby V1 s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Slovně nad součástmi vazby
b) Připravit, popsat a zkontrolovat potřebné pomůcky pro výrobu sešitové měkké vazby V1 - Splnění kritéria: Správnost volby potřebných pomůcek v souladu s požadavky na technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1.	Slovně nad pomůckami
c) Připravit, popsat a zkontrolovat potřebné materiály pro výrobu sešitové měkké vazby V1 - Splnění kritéria: Správnost volby potřebných materiálů v souladu s požadavky na technologický postup výroby sešitové měkké vazby V1.	Slovně nad materiály

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba knihařských strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést odpovídající nastavení šicí stanice na automatické lince pro vazbu V1 podle zadání - Splnění kritéria: Správnost nastavení šicí stanice podle formátu a rozsahu vyráběné vazby a způsobu spojení obálky a složek podle: možností strojního vybavení, technologického předpisu zakázky v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1.	Prakticky a slovně u příslušného stroje
b) Provést údržbu šicí stanice na automatické lince pro vazbu V1 po ukončení produkce podle zadání - Splnění kritéria: Správnost provedené údržby na základě předpisů pro údržbu a ochranu strojního zařízení, také v souladu s ovládacím manuálem zařízení	Prakticky a slovně u příslušného stroje

Je třeba splnit všechna kritéria.

Odběr knih od knihařských linek, kontrola a odběr snesených knižních bloků, kontrola pořadí archů pomocí hřbetních znamének

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu pořadí archů pomocí kontrolních hřbetních znamének signatur podle zadání - Splnění kritéria: Správnost předvedeného postupu kontroly chybně sneseného knižního bloku porovnáním pořadí kontrolních hřbetních znamének signatur správně sneseného knižního bloku v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na snášení knižního bloku.	Prakticky a slovně nad meziproduktem
b) Provést kontrolu frézovaného knižního bloku opatřeného lepidlem podle zadání - Splnění kritéria: Správnost kontroly odstranění hřbetních lomů a naneseného lepidla na hřbet a boky bloku, (hot melt, PUR) v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou lepenou vazbu V2.	Prakticky a slovně nad meziproduktem
c) Odebrat zpracované knihařské výrobky nebo polotovary podle zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha automatických linek v knihařské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení automatické výrobní linky pro sešitovou měkkou vazbu V1(nebo lepenou vazbu V2, tuhou vazbu V8) podle technologického schématu a předpisu podle zadání - Splnění kritéria: Správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky podle bezchybného provedení jednotlivých knihařských operací: snášení složek, nahození obálky, způsob spojení obálky a složek šitím či lepením, ořez hotové vazby, lepení předsádek, kapitálku, gázy…, oblení knižního hřbetu a ořez knižního bloku, spojení knižního bloku s tuhými deskami, dokončovací operace tuhé vazby, na základě: možností strojního vybavení, využití sešitové měkké vazby V1 (lepené vazby V2, tuhé vazby V8) v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1,(lepenou měkkou vazbu V2, tuhou vazbu V8).	Prakticky a slovně u příslušné výrobní linky
b) Provést kontrolu funkčnosti dílčích částí automatické výrobní linky pro sešitovou měkkou vazbu V1 (nebo lepenou vazbu V2, tuhou vazbu V8) podle zadání - Splnění kritéria: Správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky podle bezchybné funkce jednotlivých stanic výrobní linky: snášecí stanice, šicí stanice, lepící stanice, trojřez, stanice lepení předsádek, kapitálku, gázy…, stanice oblení knižního hřbetu, spojení knižního bloku s tuhými deskami, dokončovací operace tuhé vazby, na základě: možností strojního vybavení výrobní linky sešitové měkké vazby V1(lepené vazby V2, tuhé vazby V8) v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na sešitovou měkkou vazbu V1,(lepenou měkkou vazbu V2, tuhou vazbu V8).	Prakticky a slovně u příslušné výrobní linky nad zpracovávaným produktem s ohledem na dodržení BOZP

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha programovatelných zařízení v knihařské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit odpovídající softwarový program pro nastavení částí automatické výrobní linky pro tuhou vazbu V8 podle zadání - Splnění kritéria: Správnost nastavení jednotlivých stanic výrobní linky s pomocí softwarového vybavení na základě bezchybné funkce jednotlivých stanic výrobní linky: snášecí stanice, šicí stanice, stanice lepení předsádek, kapitálku, gázy…, stanice oblení knižního hřbetu, trojřez, spojení knižního bloku s tuhými deskami, dokončovací operace tuhé vazby, na základě: možností softwarového a strojního vybavení výrobní linky tuhé vazby V8 v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Prakticky a slovně u příslušné výrobní linky nad zpracovávaným produktem s ohledem na dodržení BOZP

Je třeba splnit dané kritérium.

Dílčí opravy defektních polotovarů v knihařské průmyslové výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat poškození (defekt) vloženého knižního kompletu do tuhých desek podle zadání - Splnění kritéria: Správnost předvedené kontroly tuhé knižní vazby s požadavky na správnost technologického postupu knihařské operace: nanesení lepidla na přední a zadní předsádku, chybné spojení knižního kompletu s tuhými deskami v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Prakticky a slovně nad hotovým produktem
b) Odstranit (v rámci možností) chybné spojení knižního kompletu do tuhých desek podle zadání - Splnění kritéria: Správnost navrženého postupu odstranění chybného technologického postupu při výrobě tuhé vazby V8 s ohledem na: použitá lepidla, seřízení stanice pro spojení knižního kompletu s deskami, seřízení funkčního celku pro dostatečné zalisování hotového produktu v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na tuhou vazbu V8.	Prakticky a slovně nad příslušným knihařským strojem

Je třeba splnit obě kritéria.

Výpočet spotřeby materiálu, kalkulace ceny výrobku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat spotřebu materiálu a nákladů práce na zhotovení vazby V1 na základě zadání - Splnění kritéria: Správnost a úplnost výpočtu podle zadání: vazba V1, náklad 10000 ks, formát A4, rozsah 64 stran, obálka 250 g/m², zpracování na automatické výrobní lince pro vazbu V1, nutno připočíst náklady práce a odpisy výrobního zařízení v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou sešitovou vazbu V1.	Slovně i písemně
b) Stanovit konečnou cenu finální vazby V1 na základě zadání - Splnění kritéria: Správnost a úplnost výpočtu v souladu s požadavky normativů knihařského zpracování na měkkou sešitovou vazbu V1, cenu materiálu je třeba stanovit na základě konkrétních výrobních podmínek.	Slovně i písemně

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce smí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).
Ověřování stanovených kompetencí spočívá v prověření způsobilosti uchazeče vykonat zadanou operaci podle stanoveného technologického (pracovního) postupu, správně vykonávat činnosti spojené s obsluhou a základní údržbou příslušných strojů a linek včetně provedení dokončovacích prací a provádění běžných výpočtů.
Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu i k časovému hledisku zvládání operací.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před dvěma autorizovanými osobami nebo před dvěma autorizovanými zástupci právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:
Vyučení v oboru + alespoň 5 let praxe v oblasti knihařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti polygrafie, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na polygrafii + alespoň 5 let praxe, v provozu nebo na úseku zahrnujícího pracoviště s činnostmi v oblasti knihařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Polygrafické pracoviště zaměřené na knihařskou výrobu s odpovídajícím materiálním a technickým vybavením - viz seznam minimálního vybavení schválený Svazem polygrafických podnikatelů.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 45 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Sektorová rada pro polygrafii
Národní ústav odborného vzdělávání
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR